

Witrażownictwo

Zalewski Ryszard
46-100 Namysłów
ul. M.Konopnickiej 13
tel. 077 410 17 00
Firma od 1991 roku
e-mail: zalewskiryszard@o2.pl
Tel.kom.603 85 33 32

Projekt renowacji i naprawy witraży uszkodzonych przez grad okien witrażowych w kościele parafialnym w Smogorzowie

Witraże w kościele parafialnym w Smogorzowie

Witraże w tym kościele to witraże dywanowe wykonane jako tafłowe (znaczy to że zasadnicza część witraża składa się z kilku taflelek szkła) ręcznie malowane i patynowane. Biordziura poza skrajnym paskiem jest też malowana

Zastany stan techniczny witraży

- duże ubytki elementów szklanych (załączone zdjęcia) uszkodzonych przez gradobicie, oraz silne wiatry (witraże te liczą około 150 lat), przez grad w sześciu oknach witrażowych uszkodzonych zostało 36 kwater
- ogólnie bardzo słaby ołów dużo pęknięć, brak wypełnienia między szkłem a ołowiem powodowało klawiszowanie elementów szklanych.
- w wielu kwaterach brak mocowania wiatrownic do witraży (nie spełniały swojego zadania) te przyczyny powodowały deformację witraży
- brak wietrzenia kościoła ponieważ otwierane okna są nieczynne
- rynny ociekowe nie spełniały swojego zadania bo rurki odprowadzające skropliny są nie drożne, przy przepełnieniu skroplinami pary wodnej i przesiąkającymi przez witraż opadami atmosferycznymi powodowało wyciek po ścianach wewnętrznych kościoła

Propozycja naprawy istniejącego stanu

- demontaż witraży do renowacji
- Renowacja witraży polegająca na:
  - demontażu elementów szklanych, inwentaryzacja
  - ręczne mycie i oczyszczanie elementów szklanych witraża za pomocą wacików i miękkich pędzelków w wodzie destylowanej
  - dobór kolorystyki szkła i zamówieniu szkła
  - krojenie brakujących elementów szklanych
  - malowanie, patynowanie szkła oraz wypał w celu utrwalenia farby
  - składanie witraży w szprosy ołowiane
  - uszczelnianie witraży
  - konserwacja listew dzielących okno na kwatery
  - montaż szkła ochronnego do ram o grubości 4 mm za pomocą silikonu neutralnego
  - montaż witraży po renowacji i uszczelnieniu do ramy

- montaż wiatrownic
- uruchomienie okien otwieranych
- obmurowanie witraży stycznych do ościeżnicy okna od wew. i od zew.
- udrożnienie rynien ociekowych ewentualna wymiana rurek odprowadzających

Opis montażu szkła ochronnego i witraży.

Przeszklenie okien witrażowych szkłem ochronnym będzie polegało na zamontowaniu szkła o grubości 4mm, do ram okiennych za pomocą silikonu od wewnątrz kościoła a od zewnątrz będzie wyfugowane aby zabezpieczyć przed zbieraniem się opadów między ramą okna a szkłem ochronnym. Następnie do tak zamontowanego szkła ochronnego montowany będzie witraż stycznie.

Z uwagi na zastosowanie szkła ochronnego nie występuje napór wiatru na witraż chroni równocześnie witraż przed gradobiciem. Tę technikę montażu szkła ochronnego zastosowano z powodzeniem w wielu kościołach

- powiększa ona grubość okna tylko o 4mm
- nie zmusza do zastosowania dodatkowej ramy na szkło ochronne (duży koszt)
- nie traci na swoim wyglądzie obiekt sakralny
- jest stosunkowo tanie (jest to istotne w obecnych czasach)
- spełnia swoje ochronne zadanie i na pewno ociepla w jakimś stopniu kościół
- wydłuża okres między jedną a drugą renowacją witraży

Wybranie tej techniki montażu pozwoli na tanią i solidną renowację witraży i zabezpieczy te witraże przed uszkodzeniami od naporu silnych wiatrów na dłużej zachowa świeżość witraży ochroni je przed uszkodzeniami spowodowanymi kwaśnymi deszczami oraz ewentualnym gradem.

Czas renowacji około 1,5 roku

Namysłów 15.05.2015

Zdzisław Byszcz

